

BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA: REFLECȚII PRIVIND ACTIVITATEA ÎN ANUL 2021

**Elena PINTILEI,
Lilia POVESTCA,
Biblioteca Națională a
Republicii Moldova**

Rezumat: *Articolul prezintă o sinteză pe marginea activității Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova în anul 2021, specificând și prioritățile strategice ale instituției pentru anul următor. Indicatorii statistici și cei de performanță (relaționali) se referă la resursele, accesul și infrastructura, utilizarea, eficiența și potențialul de dezvoltare al instituției.*

Cuvinte-cheie: *Biblioteca Națională a Republicii Moldova, indicatori statistici, indicatori de performanță.*

Abstract: *The article presents a synthesis on the activity of the National Library of the Republic of Moldova in 2021, specifying the strategic priorities of the institution for the following year. Statistical and performance indicators refer to resources, access and infrastructure, use, efficiency and development potential of the institution.*

Keywords: *National Library of the Republic of Moldova, statistical indicators, performance indicators.*

Instituția Publică Biblioteca Națională a Republicii Moldova (BNRM) are misiunea de a constitui, dezvolta, organiza, conserva, prezerva, cerceta, comunica și a pune în valoare, sub multiple forme, patrimoniul documentar național, de a fi la dispoziția comunității prin serviciile și programele oferite, răspunzând nevoilor de informare, lectură, educare, instruire, cercetare, învățare pe tot parcursul vieții și recreere ale utilizatorilor.

Biblioteca Națională a Republicii Moldova este recunoscută în context național și internațional pentru suportul intelectual oferit utilizatorilor și non-utilizatorilor, rolul de lider în profesie, parteneriate fide-

le, profesionalismul și impactul activității. Este rezultatul influenței și implementării valorilor, respectate la nivel instituțional: profesionalism, responsabilitate, colaborare, inovație.

BNRM, templu cultural cu o istorie îndelungată (în anul 2022 aceasta va comemora 190 de ani de la fondare), a continuat în anul 2021 realizarea priorităților și obiectivelor specifice unei instituții de cultură a statului. Criza pandemică a mobilizat echipa BNRM de a se adapta rapid, creativ și inovator la mediul Covid-19, asigurând utilizatorii să aibă acces la resursele informaționale și serviciile bibliotecii.

În această perioadă complicată, cu statut de organ specializat în dezvoltarea biblioteconomiei și științei informării, au fost obținute rezultate remarcabile la nivel instituțional, național și internațional, astfel promovând consecvent imaginea țării noastre atât pe plan intern, cât și extern.

Cu toate că unele procese operaționale și proceduri de realizare a sarcinilor au suferit modificări, personalul a continuat să servească publicul în ritmul tehnologizării caracteristice unei societăți informaționale și a cunoașterii. Productivitatea și calitatea sarcinilor realizate în termen a constituit prioritate pentru managementul instituției. În aceste condiții a crescut intensitatea muncii angajaților, dar măsurile întreprinse și deciziile luate de conducerea BNRM au dat rezultate – utilizatorii au fost serviți operativ și în condiții de siguranță.

Menționăm cinci cele mai importante evenimente ale anului 2021:

- Modernizarea Centrului Național de Digitizare cu 3 scanere ultramoderne, oferite de către Agenția Internațională Japoneză de Cooperare (JICA), în cadrul proiectului „Îmbunătățirea echipamentelor digitale din cadrul instituției” susținut de guvernul japonez;

- Fortificarea promovării educației prin lectură, prin dezvoltarea competențelor bibliotecarilor și utilizatorilor, organizarea a 37 de evenimente în cadrul proiectului cultural *LecturaCentral* (impact pentru 76075 de persoane);

- Evaluarea instituției cu succes și atribuirea categoriei superioare conform cerințelor reglementare (acumularea a 462 de puncte pentru dosarul inteligent, prezentat membrilor Comisiei de evaluare);

- Elaborarea și editarea primului manual practic „Biblioteconomie și Științe ale Informării”, produs pentru a pregăti

specialiștii noi angajați în biblioteci, precum și de a satisface nevoile de formare continuă a bibliotecarilor la nivel național (acesta fiind desemnat cu Premiul Național GALEX drept cea mai bună lucrare de profil);

- Organizarea a 196 de activități culturale, evidențiind inaugurarea expoziției de documente dedicată Republicii Moldova în contextul celor 30 de ani de independență, la care au participat: președintele Republicii Moldova, Maia Sandu; ministrul Culturii, Sergiu Prodan; ambasadorul României în Republica Moldova, Daniel Ioniță și alte personalități marcante.

În anul 2021 au fost scrise și implementate proiecte de promovare a cărții, lecturii și a patrimoniului cultural. Cu responsabilitate și dedicare echipa de bibliotecari-cercetători a dat dovadă de creativitate pentru a sprijini cercetarea, instruirea și învățarea la distanță. Au fost elaborate lucrări bibliografice, manuale, ghiduri, suporturi educaționale și metodologice, articole în publicații de specialitate. Menționăm că echipa redacțională a „Calendarului Național 2022”, anuar enciclopedic, cuprinzând note biobibliografice despre cele mai de seamă personalități din domeniile științei, culturii și artei din țară și de peste hotare, precum și a revistei științifice și bibliopraxiologice „Magazin bibliologic”, a facilitat accesul la cercetare.

În vederea realizării eficiente a misiunii și obligațiilor ce îi revin, BNRM pune accentul de bază pe colaborarea cu alte instituții publice naționale și internaționale, încheind în acest scop, acorduri bilaterale, promovând schimbul de informații, bune practici și experiență în domeniu.

Indicatorii statistici, prezentați mai jos sunt o dovadă relevantă a activității de succes a BNRM în anul 2021 [1]:

NR. DE UTILIZATORI	ACHIZIȚII (u.m)	ACTIVITĂȚI CULTURALE
 3367	 12803	 196
NR. DE INTRĂRI	COLECȚIA DIGITALĂ	ACTIVITĂȚI ȘTIINȚIFICE
 29261	 8278	 12
NR. DE ÎMPRUMUTURI	CATALOGUL ONLINE	SERVICII MODERNE
 96150	 67933 0	 11
VIZITATORII PAG. WEB	CATALOGUL SIBIMOL	REFERINȚE
 147112	 71114 2	 5758
VIZITATORII DE BLOGURI	BLOGURI	PUBLICAȚII
 64415	 13	 30
PERSONAL	BAZE DE DATE	FORMARE PROFESIONALĂ
 238	 13	 55 / 3594

Fără profesionalismul, devotamentul și eforturile comune depuse de către angajații BNRM, realizările obținute în anul 2021 nu ar fi fost posibile. La data de 1 ianuarie 2022, personalul angajat constituia 238 de persoane, ceea ce reprezintă o ocupare a funcțiilor în proporție de 97%.

Încrederea și susținerea implicată a personalului BNRM, a partenerilor, a factorilor de resort pe parcursul anului de referință au constituit suportul activității eficiente,

transparente și inovative.

În sprijinul confirmării celor menționate prezentăm în continuare indicatorii de performanță (relaționali) ai activității BNRM, aceștia deținând o dublă menire: funcționează ca instrumente de evaluare a calității și eficacității serviciilor, resurselor și a altor activități prestate de bibliotecă, precum și evaluează eficiența resurselor alocate de bibliotecă pentru servicii și activități [1, 3].

Tabelul nr. 1. Indicatorii de performanță

Denumirea indicatorului	Cuantumul indicatorului	
	2020	2021
Resurse, acces și infrastructură		
Documente în stoc per capita	0,9	1,2
Exemplare adăugate per titlu adăugat (carte)	1,6	1,5
Rata de înnoire a colecțiilor	0,1	0,4
Disponibilitate a titlurilor solicitate	100%	100%
Exactitudinea aranjării documentelor la raft	99%	99%
Mediana timpului necesar pentru regăsirea documentelor în depozite închise	20 min.	20 min.
Viteza tranzacțiilor de referință	10 min.	10 min.
Procentul de documente vechi și rare accesibile via catalogul online	48%	55,9%
Procentul de documente din colecția veche și rară în stare bună	95%	95%
Procentul de documente vechi și rare care au fost restaurate din cele care necesită conservare/restaurare	3%	1%
Locuri de cititori per utilizator (la 1 000 de locuitori determinați ca populație servită)	0,1	0,1
Procentul de spații de depozitare cu condiții adecvate	90%	90%
Utilizare		
Rata de circulație a colecției	0,1	0,1
Intrări directe	29261	30171
- per utilizator activ	9	11
- per zi	102	138
Rata de ocupare a locurilor din bibliotecă		
- total locuri de cititori	290	290
- dotate cu echipament	20%	20%
Eficiența		
Cost per împrumut	229,6 lei	202 lei
Costul achizițiilor per împrumut	2,2 lei	2,9 lei
Timpul median necesar pentru achiziția documentelor recepți-onate prin Depozit legal	11 zile	11 zile
Timpul median necesar pentru prelucrarea documentelor	14 zile	14 zile
- recepționate prin Depozit legal	7 zile	7 zile
Rata de răspunsuri corecte	98%	98%
Documente împrumutate per angajat (în echivalent normă întreagă)	403	430
Raportul între cheltuielile pentru achiziții și cheltuielile pentru personal	0,01	0,02
Potențial și dezvoltare		
% de personal de specialitate	73.5%	77,4%
Procentul de personal implicat în furnizarea serviciilor electronice	2,8%	3%
Număr de ore de formare per angajat	29	20
Procentul de timp alocat de personal sesiunilor de formare	3,5%	3,5%
Procentul de personal implicat în parteneriate și proiecte de colaborare	14%	14%

BNRM utilizează *indicatori-cheie de performanță* pentru a informa fondatorul, comunitatea cu privire la progresele realiza-

te în vederea atingerii obiectivelor sale strategice, pentru a veni în sprijinul procesului decizional și pentru a oferi părților interesate

instituționale informații privind performanța sa. Indicatorii oferă o imagine de ansamblu asupra performanței organizației în ceea ce privește diseminarea, impactul și percepția asupra activității BNRM.

Criza pandemică, dar și dezvoltarea rapidă a noilor tehnologii informaționale au redus numărul utilizatorilor BNRM. Pentru a se adapta situației, biblioteca și-a reorientat activitatea în mediul online, iar bibliotecarii s-au reprofilat pentru a fi la un clic distanță de consumatorii de informație. La fel și evenimentele culturale au fost organizate online pentru iubitorii de carte, lectură și bibliotecă. Astfel, a crescut numărul de accesări a site-ului BNRM cu 437679 în comparație cu anul 2020, a crescut numărul de vizite ale blogurilor cu 12743 față de 2020, de asemenea a crescut și numărul de activități culturale, educative și științifice cu 15. A crescut numărul vizitelor virtuale, nu doar pe site-ul Bibliotecii, dar și pe conținuturile instituției pe diverse rețele sociale.

Analizând rezultatele obținute în anul 2021, afirmăm cu certitudine că BNRM a reușit să mențină aprecierea pozitivă dată de utilizatori și membrii comunității activităților pe care le-a desfășurat. Indicatorii statistici, de performanță, studiile asupra utilizatori-

lor, observațiile în situațiile de criză vor constitui fundamentul stabilirii obiectivelor și direcțiilor de activitate pentru a contribui la dezvoltarea culturii, domeniului biblioteconomiei și al științelor informării și a prestației și produse de calitate utilizatorilor.

Anul 2022 va fi un an dedicat și eficientizării administrative. Se vor depune eforturi consistente pentru creșterea numărului de utilizatori, parteneri, diversificarea serviciilor de bibliotecă, pentru finalizarea proiectelor începute și lansarea proiectelor noi de dezvoltare instituțională, pentru concentrarea pe promovarea Bibliotecii Naționale pe plan național și internațional.

Obiectivele prioritare ale BNRM pentru anul 2022 se înscriu în contextul celor identificate la nivel național:

- Reașezarea activităților bibliotecii și a proceselor funcționale în conformitate cu noul cadru legislativ și de reglementare;
- Ajustarea serviciilor bibliotecare agen-
dei ONU 2030: dezvoltarea capacităților;
- Aprofundarea rolului bibliotecii de garant al memoriei locale;
- Promovarea recomandărilor UNESCO privind Știința Deschisă;
- Impactul bibliotecii asupra comunității: studiere, valorificare și diseminare [4].

Referințe bibliografice:

1. BIBLIOTECA Națională a Republicii Moldova în anul 2020. Raport analitic anual. Chișinău, 2021. 116 p. [citată 01.02.2022]. Disponibil: <http://www.bnrm.md/files/publicatii/Raport%20anual%202020.pdf>
2. BIBLIOTECA Națională a Republicii Moldova. Strategia de dezvoltare 2019-2021. [citată 01.02.2022]. Disponibil: <http://www.bnrm.md/files/biblioteca/Strategia%20de%20dezvoltare%202019-2021.pdf>
3. INSTITUȚIA Publică Biblioteca Națională a Republicii Moldova în anul 2021. Raport analitic anual. Chișinău, 2022. 126 p. Manuscris.
4. PRIORITĂȚI profesionale ale anului 2022. Aprobate la Forumul Managerilor din cadrul Sistemului Național de Biblioteci, 3 noiembrie 2021. 7 p. Manuscris.